

Varhaiskasvatus

I. Kuvaus toiminnasta

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävä on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua sekä edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta. Edelleen toiminnan tehtävänä on ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta tarjoamalla lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun, virkistävään ja turvalliseen toimintaan ja mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Palvelualue järjestää suomenkielistä varhaiskasvatusta kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä ja yksityisen hoidon tuella ja sen kuntalisällä varhaiskasvatusta yksityisissä päiväkodeissa ja ryhmä- ja perhepäivähoidossa. Lisäksi palvelualue järjestää avointa varhaiskasvatusta. Avoimessa varhaiskasvatuksessa toimii leikkipuistoja, alle kouluikäisille suunnattuja kerhoja sekä perhekerhoja, joista osa on tuotettu yhteistyössä seurakuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Kerhotoimintaa järjestetään sekä sisätiloissa että ns. ulkoilu- / liikuntakehoina. Lisäksi järjestetään huoltajille ja lapsille yhdessä suunnattua avointa päiväkotitoimintaa.

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa myös perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä. Palvelua tuotetaan sekä kaupungin omana tuotantona että avustamalla eri yhdistysten tuottamaa toimintaa. Toiminta toteutetaan pääsääntöisesti koulujen yhteydessä tai koulun läheisyydessä. Esiopetusta sekä täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään joko päiväkotien tai koulujen yhteydessä. Turku on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluissa ajalla 2021-2024. Varhaiskasvatuksessa annetaan esiopetuksen perusopetukseen valmistavaa opetusta. Myös yksityiset päiväkodit tuottavat esiopetusta. Palvelualue jakautuu neljään varhaiskasvatuksen alueeseen sekä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaisuuteen.

II. Toimintaympäristön muutos

Alle kouluikäisten lasten määrä Turussa on ollut vähenevä. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on jonkin verran vähentynyt. Varhaiskasvatuksen sekä valtakunnallisena että paikallisena tavoitteena on osallistumisasteen nostaminen. Alle 3-vuotiaita lapsia näyttäisi olevan tulossa palvelunpiiriin merkittävästi enemmän kuin aikaisemmin.

Iltapäivätoiminnan kysyntä on kasvanut suurempien ikäluokkien johdosta. Lisäksi lähikouluperiaate lisää pienluokilla käyvien lasten määrää lähikouluissa, mikä vaikuttaa myös iltapäivätoiminnan henkilöstöresurssitarpeen lisääntymiseen.

Varhaiskasvatuslaissa on säädökset varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteesta ja henkilöstön kelpoisuuksista. Lain kohta sisältää siirtymäsäännöksiä. Henkilöstörakenteen muutos tulee huomioida rekrytoinnissa, jotta henkilöstön kelpoisuudet ovat lain mukaiset vuoteen 2030 mennessä. Henkilöstörakenteen muutos tulee vaikuttamaan henkilöstökustannusten lisääntymiseen edelleen. Varhaiskasvatuslaki muutettiin elokuussa 2021 siten, että henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Elokuussa 2022 varhaiskasvatuslakia muutettiin niin, että lapsella on oikeus kolmitasoiseen tukeen varhaiskasvatuksessa. Tehostettua ja erityistä tukea saavat lapset tulee huomioida joko henkilöstön tai lasten määrissä. Koska varhaiskasvatuspaikkoja ei juurikaan voida vähentää, tulee tuen järjestelyjen osalta kyseeseen lähes ainoana mahdollisuutena henkilöstömäärän lisääminen.

Useita päiväkotuja toimii tällä hetkellä väistötiloissa, kuitenkin toimitiloihin pyritään panostamaan esimerkiksi tila- ja pedagogisella konseptoinnilla. Varhaiskasvatuksen asiakastieto- ja toiminnanohjausjärjestelmä uudistetaan.

III. Kehittämissuunnitelma

Kuntakohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman sekä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelman jalkauttaminen ja siihen liittyvän johtamis- ja toimintakulttuurin kehittäminen ovat keskeisiä sisältöä ja laatua ohjaavia tekijöitä.

Johtaminen - Johtamisjärjestelmää kehitetään yhdessä varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden kanssa.

Osaaminen - Henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan varhaiskasvatussuunnitelman tai toimintasuunnitelman vaatimuksiin;

Pitkäjänteinen kehittäminen ja suunnitelmien toimeenpanon tuki - Kehittäminen perustuu pitkäjänteiseen, luottamukseen nojaavaan varhaiskasvatuksen työntekijöiden yhteistyöhön ja toimijoiden välillä on jatkuva vuoropuhelu;

Yksilöllinen kasvu- ja oppiminen, lapsen tuki - Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta antaa kaikille lapsille mahdollisuuden laadukkaaseen ja pedagogisesti tarkoituksenmukaiseen varhaiskasvatukseen ja toimintaan;

Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta hyvinvoinnin edistäjänä.

Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta osana kestävästi toimivaa paikallista ja kansainvälistä yhteisöä.

I. Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Ennuste 2023	Ennuste 2024
Turkulaisten 0-18 -vuotiaiden määrä	30 835	30 809	30 695	30 825	30 903	31 096
Turkulaisten 0-6 -vuotiaiden määrä (vuoden lopussa)	11 702	11 464	11 297	11 084	11 084	11 059
joista suomenkielisten 0-6 -vuotiaiden määrä (31.12.)	8 614	8 349	8 153	7 934	7 860	7 861
joista ruotsinkielisten 0-6 -vuotiaiden määrä (31.12.)	736	707	722	695	652	658
joista muunkielisten 0-6 -vuotiaiden	2 352	2 416	2 422	2 455	2 490	2 541

määrä (31.12.)						
Päiväkodit	4 958	4 947	4 758	4 677	5 000	5 000
Palvelusetelit päiväkodeissa	2 287	2 223	2 330	2 276	2 400	2 400
Esiopetus	1 144	1 223	1 459	1 378	1 200	1 200
Esiopetuksen valmistava opetus	141	105	153	131	130	130
Hankittu esiopetus	275	265	329	337	130	130
Perhepäivähoito	159	124	91	84	70	60
Ryhmä- ja perhepäivähoidon palvelusetelit	45	39	48	45	50	50
Kunnan järjestämään palveluun osallistuvien lasten osuus koko väestöstä 0-6 (päiväkodit, perhepäivähoito sekä palvelusetelin käyttäjät)	77	78	81	81	83	83
Muu varhaiskasvatus / kerhot ja puistot	308	234	230	173	200	200
Kotihoidon tuki	1 601	1 466	1 300	1 348	1 250	1 250
Yksityisen hoidon tuki yhteensä	251	210	163	134	150	150
Kotihoidon tuella olevien lasten osuus koko väestöstä 0-6 (%)	14	13	12	12	11,36	11,30
7-8 -vuotiaat	3 283	3 316	3 334	3 431	3 306	3 163
Perusopetuksen	934	939	864	924	850	800

aamu- ja iltapäivätoiminta / kaupungin oma tuotanto						
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / avustettu toiminta	1 239	1 246	1 253	1 312	1 200	1 150
Kunnallisen päiväkotihoidon hinta Kuusikkovertailussa (€ / laskennallinen lapsi)	10 225	10 699	-	-	-	-
Tyytyväisyys päivähoidon	3,95	-	-	-	-	-

II. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mit-tayksikkö	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Tavoite 2023
Huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatukseen	arvosana (4-10)	8,90	-	8,90	-

III. Toimenpiteet

Toimenpide	Vastuhenkilö
Henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan varhaiskasvatussuunnitelman/esiopetussuunnitelman ja toimintasuunnitelman vaatimuksiin. Tietoperusteinen osaamisen kehittäminen toteutuu esim. Kehittävä palaute -menetelmän analyyseja hyödyntäen ja täydennyskoulutusveloite toteutuu.	Palvelualueen johtoryhmä; lähijohtajat
Tuetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulu-	Palvelualueen johtoryhmä; lähijohtajat

tukseen osallistumista	
Henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa. Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa tiedostetaan, että kielet ovat läsnä jatkuvasti ja kaikkialla.	Päiväkodinjohtajat
Toteutetaan varhaiskasvatuslain muutoksen edellyttämät toimenpiteet lapsen tuen osalta varhaiskasvatuksessa.	Palvelualuejohtaja
eVaka-asiakastieto ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönoton toteuttaminen	Palvelualueen johtoryhmä; lähijohtajat
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään ottamalla käyttöön Pace-koulutuksen menetelmiä tavoitteena lapsilähtöinen kohtaaminen. Lasten aktiiviseen liikuttamiseen ja ulkoiluun kiinnitetään erityistä huomiota, jotta kansalliset lasten liikuntasuositukset toteutuvat perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Palveluntuottajien ja kaupungin henkilöstön työhyvinvointia seurataan järjestämällä säännöllisiä tapaamisia.	Kulmala Vesa; projektipäällikkö

IV. Henkilöstöstr. toimenpiteet

Painopiste	Toimenpide	Vastuhenkilö
-	-	-

